

10. APRIL 2024

2024

Indholds- og brugertestrapport vedr. Moduler Om Sundhedsvaner

Fysisk aktivitet
Nikotin og rygevaner
Alkohol
Mad og spisevaner

**SUNDHEDSDATA-
STYRELSEN**

Udgiver	Sundhedsdatastyrelsen
Ansvarlig institution	Sundhedsdatastyrelsen
Design	Sundhedsdatastyrelsen
Copyright	Sundhedsdatastyrelsen
Version	1
Versionsdato	10. april 2024
Web-adresse	www.sundhedsdata.dk
Titel	Indholds- og brugertestrapport vedr. Moduler Om Sundhedsvaner

Rapporten kan kun refereres efter tilladelse fra Sundhedsdatastyrelsen

Indhold

1.	Opsummering af ekspertgennemgang og brugertest	4
2.	Testpersoner	5
3.	Anbefalinger.....	6
3.1	Fysisk aktivitet	6
3.2	Nikotin og rygevaner.....	6
3.3	Alkohol (AUDIT-C).....	7
3.4	Mad og spisevaner.....	7
4.	Næste skridt	9

1. Opsummering af ekspertgennemgang og brugertest

Det primære formål med ekspertgennemgangen og brugertesten er at identificere forståelsesmæssige problemer i spørgeskemaet. Ekspertgennemgangen er fortaget af en klinisk psykolog fra Designpsykologi.dk, som har vurderet spørgsmål, svarmuligheder og deres forståelighed på baggrund af psykologisk teori, metode og erfaring. Eksperten har ikke forholdt sig til spørgsmålenes oprindelse, hvorfor der kan være ændringsforslag til copyrightbelagte eller validerede skemaer, som umiddelbart ikke kan ændres. Formålet med ekspertgennemgangen, selve processen og resultaterne heraf er beskrevet uddybende i dokumentet "THO DPSYreview Sundhedsdatastyrelsen_v.1_2024xx04", som er udarbejdet af designpsykologi.dk

Der er desuden gennemført en brugertest med 11 testpersoner fra PRO-sekretariatets brugerpanel. Brugertesten er gennemført ved hjælp af interviews via Teams og skærmdeling af skemaet i browservisning.

I denne rapport samles op på anbefalingerne fra ekspertgennemgangen samt resultater fra brugertesten. De steder, hvor ekspertgennemgangen har foreslået ændringer, eller steder, hvor brugertesten indikerer behov for ændring, er opstillet i afsnit 3. Anbefalinger, med tilknyttede kommentarer.

Denne rapport sendes til kvalificering af en Mini-KKG bestående af repræsentanter fra 4 kommuner med mandat til at træffe beslutninger angående eventuelle justeringer af skemaet i forbindelse med pilotafprøvningen. I denne rapport vil mini-KKG's kommentarer blive indarbejdet inkl. justeringer.

2. Testpersoner

I dette afsnit gives et overblik over de testpersoner, der har bidraget med til brugertesten. Brugertesten forløb over 2 uger, med testpersonerne hver for sig. Det foregik via Teamsmøde med skærmdeling, med i alt 11 testpersoner.

ID	Køn	Postnr.	Alder	Uddannelse	Noter ift. THO-områder
1	M	2900	75	Mellemlang	Tidligere ryger. Motion som anbefalet. Alkohol over SST anbefaling.
2	K	4000	75	Mellemlang	Ikke ryger. Motion som anbefalet. Alkohol lidt over SST anbefaling.
3	M	1720	45	Lang	Ikke ryger. Motion lidt under anbefalet. Alkohol over SST anbefaling.
4	M	5260	76	Kort	Ikke ryger. Motion lidt under anbefalet. Alkohol - ingen.
5	K	4261	72	Mellemlang	Tidligere ryger. Motionere ikke. Alkohol over SST anbefaling
6	M	2980	79	Mellemlang	Tidligere ryger. Motion under anbefalet. Alkohol oplyses ikke.
7	M	4270	84	Lang	Ikke ryger. Motion under anbefalet. Alkohol over SST anbefaling
8	M	2770	66	Mellemlang	Ikke ryger. Motion som anbefalet. Alkohol over SST anbefaling
9	M	2610	92	Mellemlang	Tidligere ryger. Motion under anbefalet. Alkohol under SST anbefaling.
10	K	2500	28	Lang	Ikke ryger. Motion som anbefalet. Alkohol over SST anbefaling.
11	M	7500	73	Lang	Ikke ryger. Motion som anbefalet. Alkohol – ingen.

Testpersonerne blev præsenteret for en digital version af skemaet via skærmdeling på Teams. De blev bedt om at læse og tænke højt gennem skemaets 44 spørgsmål. Desuden blev de bedt om at kommentere, hvis spørgsmål eller svarkategorier var vanskelige, eller gav anledning til undren. Der blev stillet uddybende spørgsmål til patientens kommentarer, ligesom der blev spurgt ind til nedslagspunkter i spørgeskemaet, som var defineret af PRO-sekretariatet under udarbejdelsen af skemaet.

3. anbefalinger

I det følgende opsummeres anbefalinger til justering af det testede skema for tværgående helbredsoplysninger (THO_v1_Vis-statisk(0.01).html).

3.1 Fysisk aktivitet

Ekspertgennemgang:

Brugertest: Testpersonerne er som udgangspunkt glade for det første spørgsmål omkring beskrivelse af fysisk aktivitet det seneste år. Halvdelen af testpersonerne mangler dog svarmuligheder, for at kunne se sig selv i det. Der er også flere der fremhæver, at der er stor forskel på deres aktivitetsniveau om sommeren og vinteren og det mangler de at kunne skrive. Dette er også problematikken i spørgsmålet omkring hverdagsaktivitet på en typisk uge. Her efterspørger flere også indendørsaktiviteter.

Spørgsmålet omkring forpustethed deler gruppen. Halvdelen syntes det er fint, mens den anden halvdel oplever det er svært at svare på og det samme gør sig gældende for spørgsmålet omkring styrketræning. Generelt er testpersonerne glade for der bliver spurgt til motivation for, om man gerne vil være mere fysisk aktiv, men vil gerne kunne uddybe 'hvordan'.

Kommentar og beslutning: Spørgsmålene til fysisk aktivitet er selvudviklede, men følger Sundhedsstyrelsens [Anbefalinger om fysisk aktivitet for voksne \(18-64 år\)](#). De ændres derfor ikke ift. testpersonernes ønske om sommer/vinter opdeling. Kommunerne ønsker motivationsspørgsmål som del af de faste spørgsmål til fysisk aktivitet, samt at svarmulighederne er magen til de øvrige THO-emners motivationsspørgsmål (Ja/Nej/Ved ikke). Da testpersonerne gerne vil uddybe, er der udarbejdet et beskrivelsesfelt, der vises hvis der er svaret 'Ja' motivationsspørgsmålet.

3.2 Nikotin og rygevaner

Ekspertgennemgang:

Brugertest: Overordnet finder testpersonerne spørgsmålene nemme at forstå, dog må det understreges at ingen af testpersonerne er rygere og under halvdelen har tidligere røget. 2 ud af 11 har behov for at læse enkelte spørgsmål flere gange.

Der er en undren over at man kategoriserer 1 cigaret pr. måned, som regelmæssig rygning. De opfatter dette som 'festrygning' og ikke at man dermed skal kategoriseres som 'ryger'.

Der er enkelte kommentarer til, at man kun kan angive hele tal dagligt, så hvis man ryger en cigaret/cigar/pibe om ugen er det svært at angive.

Der er ingen af testpersonerne der opholder sig i rum der lugter af røg og der er enkelte der finder dette spørgsmål forældet.

Ift. andre nikotinprodukter kender alle ikke til alle produkterne, men ingen af testpersonerne anvender nogle af dem.

En enkelt bemærker at der ikke nævnes andre rusmidler (fx hash).

Kommentar og beslutning: Skemaet med i alt 12 spørgsmål, er selvudviklede i samarbejde med Charlotta Pisinger, Professor i tobaks- og nikotinforesbyggelse, SDU. Kommunerne er lidt uenige om, hvilke spørgsmål der er behov for til nikotin og rygevaner. Ud fra kommunernes kommentarer, er der rettet til i skemaspecifikationen (TværgåendeHelbredsOplysninger_v1_Skemaspecifikation(0.02)), så alle 12 spørgsmål bibeholdes, men delt op med 5 faste spørgsmål og 7 valgfri spørgsmål. De kommentarer testpersonerne er kommet med, skal have fokus under pilottest med henblik på rettelser til den endelige version.

3.3 Alkohol (AUDIT-C)

Ekspertgennemgang:

Designpsykologi: "Der er mange fine kvaliteter ved AUDIT-C, hvis det er muligt ville jeg blot genbruge dette i jeres skemaer for at have sammenlignelige data mellem jeres undersøgelser og andres."

Brugertest: Testpersonerne blev præsenteret for AUDIT-C samt et motivationsspørgsmål. Overordnet oplever testpersonerne disse spørgsmål som forståelige og fine at svare på. Der er 3 der mangler en svarkategori imellem måneder og uger, i spørgsmålet 'Hvor tit drikker du noget der indeholder alkohol?'.

Kommentar og beslutning: Alkoholspørgsmålene følger Sundhedsstyrelsens retningslinjer [Uddrag af 'Spørg til alkoholvaner'.pdf \(alkohologsamfund.dk\)](#) og er opdelt i AUDIT-C (3 spørgsmål) og AUDIT (7 opfølgende spørgsmål ved AUDIT-C score ≥ 4). Kommunerne ønsker et motivationsspørgsmål som del af de faste spørgsmål til alkohol, samt at AUDIT-spørgsmålene kommer med i skemaet som valgfri. Dette er sat op i skemaspecifikationen (TværgåendeHelbredsOplysninger_v1_Skemaspecifikation(0.02)) så alle 11 alkoholspørgsmål pilottestes.

3.4 Mad og spisevaner

Ekspertgennemgang:

Brugertest: Begreberne madvaner/spisevaner/appetit er ikke forståelige for alle testpersonerne.

Veganer/vegetar markering bringer lidt forvirring, men ingen testpersoner er selv vegetarer, så der blev ikke svaret fejlagtigt.

Matrix med madvarer er udfordrende, selvom svarmulighederne er gode, så er der mange

forskelligartede kommentarer til de 14 mad/drikke kategorier. Samtlige testpersoner, har problemer med at svare på kød forbrug opdelt i over/under 10% fedtindhold.

Kommentar og beslutning: Spørgsmålene er selvudviklet i samarbejde med:
Trine Klindt, Fagligt selskab af Kliniske Diætister (FaKD) - Kost og Ernæringsforbundet.
Og Stine Vuholm, Cand.Scient - Human Ernæring – Fødevarestyrelsen.

Kommunerne er ikke helt enige om hvilke spørgsmål der skal justeres og der var rigtig mange specifikke tilkendegivelser fra testpersonerne. Det er for omfattende (detaljeret) til at kunne nævne alt her. Derfor er nedenstående et udsnit af de vigtigste kommentarer.

Tidligere handlede det første spørgsmål i mad og spisevaner om 'sunde' spisevaner. Det er ændret til 'gode' spisevaner, da sunde spisevaner ikke er det samme fra menneske til menneske (ift. ernæringstilstand, sygdomshensyn osv.). Der er desuden indsat hjælpetekst der beskriver at der skal svares ud fra eget behov.

Matrix med madvarer er ændret og simplificeret. Kød med fedtprocent over/under 10% er ændret til 'kød og kødprodukter fra fjerkræ' og 'kød og kødprodukter fra kvæg, gris, lam'. Spørgsmål vedr. vegetar/veganer er sat som valgfri.

Begreberne madvaner/spisevaner/appetit virker ikke afgrænsede nok og der er ikke en overordnet ensartet forståelse blandt testpersonerne. Da de 3 spørgsmål stod i hver sin ende af spørgsmålsrækken, er de nu samlet øverst, så det er nemmere at se dem som forskellige. Det kan blive nødvendigt også at supplere med hjælpetekster på spørgsmålene, men det vil pilottest afgøre.

PRO-sekretariatet har, ud fra kendskabet til de forskellige aktørers ønsker, taget beslutning om udformning af spørgsmålene. Pilottesten vil afgøre hvordan den endelige version skal se ud.

4. Næste skridt

Moduler Om Sundhedsvaner pilottestes 7 steder, 6 forskellige kommuner. Herefter WS med endelig beslutning for den endelige version der udgives i [Spørgeskemabanken](#)